

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Terenowe ćwiczenia wykopaliskowe (4 tygodnie) , PG_00207738						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			9.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Mateusz Cwaliński					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	210.0	0.0	0.0	0.0	210
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	210		5.0		10.0	225
Cel przedmiotu	Celem ćwiczeń wykopaliskowych jest przygotowanie do wykonywania zawodu archeologa w obszarze organizacji, przeprowadzenia i opracowania badań wykopaliskowych. Podczas ćwiczeń studenci poznają i pogłębiają praktyczne aspekty logistyki badań terenowych, zasad stratygrafii i eksploracji nawarstwień, inwentaryzacji i dokumentacji zabytków oraz podstawowych metod ich konserwacji i zabezpieczania. Studenci uczestniczą w ekspedycjach prowadzonych przez Instytutu Archeologii UG, lub delegowani są do współpracujących instytucji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHMU2_U06] Potrafi kierować pracą zespołu w warunkach prac gabinetowych oraz terenowych	Student/ka wykazuje umiejętności w zakresie kierowania pracami zespołu w warunkach terenowych. Student/ka wykazuje umiejętności w zakresie kierowania pracami zespołu w warunkach gabinetowych.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_K03] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	Student/ka jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz popularyzacji oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i uświadamiania roli terenowych badań archeologicznych w tym procesie.	[SK7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_W05] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody krytycznej analizy i interpretacji różnorodnych źródeł archeologicznych oraz ich znaczenie dla rozwiązywania złożonych problemów badawczych	Student/ka ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie samodzielnej krytyki, analizy i interpretacji różnorodnych zjawisk w trakcie badań wykopaliskowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_U08] Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	Student/ka posiada pogłębioną umiejętność wykonywania samodzielnych obserwacji i interpretacji dotyczących różnych aspektów procesu badawczego w ramach wykopalisk oraz przedstawienia ich w formie pisemnej.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_U07] Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę	Student/ka wykazuje umiejętności w zakresie współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych. Student/ka wykazuje umiejętności w zakresie przewodzenia pracami zespołowymi.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Student/ka wykazuje gotowość do krytycznej oceny procesu wnioskowania dokonywanej samodzielnie oraz przez inne osoby w trakcie badań terenowych	[SK7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_U03] Potrafi komunikować się na tematy związane z archeologią i dziedzictwem archeologicznym ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	Student/ka potrafi promować problematykę ochrony dziedzictwa archeologicznego zarówno na poziomie dyskursu naukowego, jak i komunikacji z niespecjalistami.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy teoretyczne i praktyczne poprzez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi	Student/ka stosuje właściwe metody i narzędzia służące do eksploracji, dokumentacji, inwentaryzacji oraz konserwacji i opracowania zabytków archeologicznych.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk
	[ARCHMU2_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku dyscypliny, podtrzymywanie etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	Student/ka wykazuje gotowość do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań w trakcie badań wykopaliskowych zgodnie z przyjętymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej	[SK7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[ARCHMU2_U02] Potrafi formułować i testować hipotezy związane ze złożonymi problemami badawczymi właściwymi dla archeologii</td><td>Student/ka potrafi formułować hipotezy dotyczące interpretacji różnych zjawisk i problemów badawczych w trakcie badań wykopaliskowych i odpowiednio dobrać narzędzia służące ich rozwiązaniu.</td><td>[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[ARCHMU2_U02] Potrafi formułować i testować hipotezy związane ze złożonymi problemami badawczymi właściwymi dla archeologii	Student/ka potrafi formułować hipotezy dotyczące interpretacji różnych zjawisk i problemów badawczych w trakcie badań wykopaliskowych i odpowiednio dobrać narzędzia służące ich rozwiązaniu.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk			
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu								
[ARCHMU2_U02] Potrafi formułować i testować hipotezy związane ze złożonymi problemami badawczymi właściwymi dla archeologii	Student/ka potrafi formułować hipotezy dotyczące interpretacji różnych zjawisk i problemów badawczych w trakcie badań wykopaliskowych i odpowiednio dobrać narzędzia służące ich rozwiązaniu.	[SU7] wpisy i opinia w dzienniczku praktyk								
Treści przedmiotu	Terenowy aspekt pozyskiwania i krytycznej analizy źródeł archeologicznych Metodyka badań wykopaliskowych na różnego typu stanowiskach archeologicznych Techniki eksploracji i dokumentacji stosowane w trakcie badań wykopaliskowych zgodnie z obowiązującymi standardami									
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych i metodyki badań archeologicznych, umiejętność krytycznej oceny i interpretacji źródeł.									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>Opinia o studencie wystawiona przez kierownika badań</td><td>51.0%</td><td>50.0%</td></tr><tr><td>Sprawozdanie studenta</td><td>51.0%</td><td>50.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Opinia o studencie wystawiona przez kierownika badań	51.0%	50.0%	Sprawozdanie studenta	51.0%	50.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej								
Opinia o studencie wystawiona przez kierownika badań	51.0%	50.0%								
Sprawozdanie studenta	51.0%	50.0%								
Zalecana lista lektur	<table><tr><td>Podstawowa lista lektur</td><td>Barker P. 1994. Techniki wykopalisk archeologicznych. Warszawa: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków.Harris E. C. 1992. Zasady stratygrafii archeologicznej. Warszawa: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków.Kajzer L. 1984. Wstęp do badań archeologiczno-architektonicznych. Łódź: Uniwersytet Łódzki.Kobyliński Z. (red.) 1998 Pierwsza pomoc dla zabytków archeologicznych, Warszawa: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.Kobyliński Z. (red.) 1999. Metodyka ratowniczych badań archeologicznych. Warszawa: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.Mazurowski O., R. 2013 Leksykon pojęć i problemów archeologii polowej. Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje.</td></tr><tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Renfrew C., Bahn P. 2002. Archeologia: teorie, metody, praktyka. Warszawa: Prószyński i s-ka. Ławecka D. Wstęp do archeologii. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</td></tr><tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr></table>	Podstawowa lista lektur	Barker P. 1994. Techniki wykopalisk archeologicznych. Warszawa: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków.Harris E. C. 1992. Zasady stratygrafii archeologicznej. Warszawa: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków.Kajzer L. 1984. Wstęp do badań archeologiczno-architektonicznych. Łódź: Uniwersytet Łódzki.Kobyliński Z. (red.) 1998 Pierwsza pomoc dla zabytków archeologicznych, Warszawa: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.Kobyliński Z. (red.) 1999. Metodyka ratowniczych badań archeologicznych. Warszawa: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.Mazurowski O., R. 2013 Leksykon pojęć i problemów archeologii polowej. Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje.	Uzupełniająca lista lektur	Renfrew C., Bahn P. 2002. Archeologia: teorie, metody, praktyka. Warszawa: Prószyński i s-ka. Ławecka D. Wstęp do archeologii. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.	Adresy eZasobów				
Podstawowa lista lektur	Barker P. 1994. Techniki wykopalisk archeologicznych. Warszawa: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków.Harris E. C. 1992. Zasady stratygrafii archeologicznej. Warszawa: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Generalny Konserwator Zabytków.Kajzer L. 1984. Wstęp do badań archeologiczno-architektonicznych. Łódź: Uniwersytet Łódzki.Kobyliński Z. (red.) 1998 Pierwsza pomoc dla zabytków archeologicznych, Warszawa: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.Kobyliński Z. (red.) 1999. Metodyka ratowniczych badań archeologicznych. Warszawa: Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.Mazurowski O., R. 2013 Leksykon pojęć i problemów archeologii polowej. Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje.									
Uzupełniająca lista lektur	Renfrew C., Bahn P. 2002. Archeologia: teorie, metody, praktyka. Warszawa: Prószyński i s-ka. Ławecka D. Wstęp do archeologii. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.									
Adresy eZasobów										
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	- W jaki sposób prowadzi się badania wykopaliskowe na stanowiskach osadowych? - W jaki sposób prowadzi się badania wykopaliskowe na stanowiskach funeralnych? - Jakie są sposoby eksploracji warstwami? - W jaki sposób dokumentuje się graficznie startygrafię i planografię? - Jak stosuje się sprzęt pomiarowy, w tym niwelatory, tachmetry i taśmy miernicze, w badaniach wykopaliskowych? - Jak należy sprawozdzać wyniki badań wykopaliskowych?									
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy									

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.